

45 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

JO NESBO

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

ΔΥΟ ΑΔΕΡΦΙΑ. ΜΙΑ ΠΟΛΗ.
ΤΑ ΣΚΟΤΕΙΝΑ ΜΥΣΤΙΚΑ
ΜΙΑΣ ΖΩΗΣ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ
20.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

Πρόλογος

Ήταν τη μέρα που πέθανε ο Ντογκ.
Εγώ ήμουν δεκάξι, ο Καρλ δεκαπέντε.

Μερικές μέρες πριν, ο μπαμπάς μάς είχε δείξει το κυνηγετικό μαχαίρι με το οποίο σκότωσα τον Ντογκ. Ήταν φαρδύ, με λεπίδα που άστραφτε στον ήλιο και με ραβδώσεις στο πλάι. Μας εξήγησε ότι οι ραβδώσεις χρησίμευαν για να φεύγει το αίμα όταν τεμαχίζεις το θήραμα. Ο Καρλ είχε χλωμιάσει και μόνο που το άκουσε, και ο μπαμπάς τον ρώτησε αν σκόπευε να ξανακάνει εμετό. Νομίζω ότι γι' αυτό ο Καρλ ορκιζόταν ότι θα τουφέκιζε κάτι, οτιδήποτε – και θα το τεμαχίζε, θα το έκοβε κομματάκια, γαμώτο, αν χρειαζόταν.

«Και μετά εγώ θα το ψήσω και θα το φάμε» είπε όταν στεκόμασταν έξω από την αποθήκη, με μένα να έχω χωμένο το κεφάλι στη μηχανή της Cadillac DeVille του μπαμπά.

«Αυτός, η μαμά, εσύ και εγώ. Εντάξει;»

«Εντάξει» του είπα, γυρίζοντας το ντιστριμπιτέρ για να βρω από πού έπαιρνε μπρος.

«Και θα δώσουμε και στον Ντογκ» είπε. «Θα φτάσει για όλους».

«Φυσικά» είπα.

Τον Ντογκ ο μπαμπάς τον είχε βγάλει έτσι επειδή εκείνη την ώρα δεν μπορούσε να σκεφτεί κάτι άλλο, αυτό μας είπε.

Αλλά εγώ νομίζω ότι το λάτρευε αυτό το όνομα. Ήταν σαν κι εκείνον. Έλεγε μόνο τα απολύτως απαραίτητα και ήταν τόσο αμερικάνικο, που θα μπορούσε να ήταν νορβηγικό. Και το αγαπούσε πολύ το ζώο. Υποπτεύομαι ότι γούσταρε περισσότερο την παρέα αυτού του σκυλιού παρά οποιουδήποτε ανθρώπου.

Το κτήμα μας στο βουνό μπορεί να μη διαθέτει πολλά, έχει όμως θέα και χέρσα γη, και αυτό ήταν αρκετό για να το ονομάσει ο μπαμπάς «το βασίλειό του». Και, από τη γνώριμη θέση μου, σκυμμένος πάνω από την Cadillac, έβλεπα κάθε μέρα τον Καρλ να φεύγει χωρίς καμιά βιασύνη με το σκυλί του μπαμπά, το τουφέκι του μπαμπά και το μαχαίρι του μπαμπά. Τους έβλεπα μέχρι που έφταναν να μοιάζουν με κουκκίδες κόντρα στο φαλακρό βουνό. Αλλά τουφεκιές δεν άκουγα ποτέ. Κι όταν γύριζαν πίσω στο κτήμα, ο Καρλ έλεγε πάντα ότι δεν είχε δει πουλιά, και εγώ το βούλωνα και δεν έλεγα τίποτα για τις πέρδικες που έβλεπα να σηκώνονται από τη βουνοπλαγιά, το ένα σμάρι μετά το άλλο, αποκαλύπτοντας έτσι πού περίπου βρίσκονταν ο Καρλ και ο Ντογκ.

Ώσπου ήρθε και η μέρα που ακούστηκε η τουφεκιά.

Τρόμαξα τόσο, που χτύπησα το ξερό μου το κεφάλι στο κάτω μέρος του καπó. Σκούπισα τα λάδια από τα δάχτυλα και κοίταξα τη βουνοπλαγιά που ήταν κατάφυτη με ρείκια, ενώ ο ήχος συνέχισε να αντηχεί σαν βροντή πάνω απ' το χωριό ως κάτω στη λίμνη Μπούνταλ. Δέκα λεπτά αργότερα ήρθε ο Καρλ τρέχοντας προς το κτήμα και έκοψε ταχύτητα όταν είχε πλησιάσει αρκετά κοντά για να τον δει ο μπαμπάς ή η μαμά απ' το σπίτι. Δεν είχε τον Ντογκ μαζί του. Ούτε και το τουφέκι. Εγώ είχα ήδη καταλάβει μέσες άκρες τι είχε γίνει και πήγα προς το μέρος του. Όταν με είδε, έκανε στροφή και βάλθηκε να κινείται αργά προς το σημείο απ' όπου είχε έρθει.

Μόλις βρέθηκα κοντά του, είδα ότι τα μάγουλά του ήταν μούσκεμα από τα δάκρυα.

«Προσπάθησα» είπε μες στ' αναφιλητά του. «Πετούσαν από πάνω μας, ήταν πάρα πολλά, και τα σημάδεψα, αλλά δεν μπόρεσα. Και ήθελα να ακούσετε ότι τουλάχιστον έκανα ό,τι μπορούσα, και γι' αυτό χαμήλωσα το τουφέκι κι έριξα. Όταν έφυγαν τα πουλιά και κοίταξα κάτω, είδα πεσμένο εκεί τον Ντογκ».

«Ψόφιο;» τον ρώτησα.

«Όχι» είπε ο Καρλ και τώρα άρχισε να κλαίει για τα καλά. «Αλλά... όπου να 'ναι θα πεθάνει. Τρέχει αίμα από το στόμα και τα δυο του μάτια έχουν γίνει χάλια. Είναι πεσμένος στο χώμα, κλαψουρίζει και τρέμει».

«Τρέχα» είπα.

Τρέξαμε και ύστερα από λίγα λεπτά είδα κάτι να σαλεύει στα ρείκια. Μια ουρά. Η ουρά του Ντογκ. Το σκυλί μάς μύρισε που ήρθαμε. Σταθήκαμε από πάνω του. Τα σκυλίσια μάτια του ήταν σαν χυμένοι κρόκοι αυγού.

«Πάει» είπα. Όχι γιατί είμαι κανένas άσος στην κτηνιατρική, όπως φαίνεται να είναι όλοι οι καουμπόηδες στα γουέστερν, αλλά γιατί, ακόμα κι αν τα κατάφερνε ο Ντογκ, δεν θα του άξιζε να ζει σαν τυφλό κυνηγόσκυλο. «Πρέπει να τον σκοτώσεις».

«Εγώ;» φώναξε, σαν να μην πίστευε καν ότι είχα προτείνει σ' αυτόν, τον Καρλ, να σκοτώσει κάτι.

Τον κοίταξα. Τον μικρό μου αδερφό. «Δώσ' μου το μαχαίρι» είπα.

Άπλωσε το χέρι και μου έδωσε το κυνηγετικό μαχαίρι του μπαμπά.

Ακούμπησα το ένα μου χέρι στο κεφάλι του Ντογκ και εκείνος άρχισε να μου γλείφει τον καρπό. Τότε τον άρπαξα

απ' τον σβέρκο και με το άλλο χέρι προσπάθησα να του κόψω τον λαιμό. Όμως παραήμουν προσεκτικός, δεν έγινε τίποτα, ο Ντογκ απλώς τινάζοταν λιγάκι. Μόνο με την τρίτη τα κατάφερα. Όπως όταν ανοίγεις τρύπα στο χαρτόκουτο του χυμού πιο κάτω απ' όσο πρέπει, το αίμα θαρρείς ξεχύθηκε, σαν να περιμένε πώς και πώς να λευτερωθεί.

«Αυτό ήταν» είπα και άφησα το μαχαίρι να μου πέσει στα ρείκια. Είδα το αίμα στις ραβδώσεις και αναρωτήθηκα αν είχε πεταχτεί καθόλου στο πρόσωπό μου, γιατί ένιωσα κάτι ζεστό να τρέχει στα μάγουλά μου.

«Κλαις» είπε ο Καρλ.

«Μην το πεις στον μπαμπά» είπα.

«Ότι έκλαψες;»

«Ότι δεν κατάφερες να τον σκοτώσεις... να τον θανατώσεις. Θα πούμε ότι εγώ αποφάσισα πως έπρεπε να γίνει, αλλά ότι εσύ το έκανες. Εντάξει;»

Ο Καρλ έγνεψε καταφατικά. «Εντάξει».

Κουβάλησα το κουφάρι του σκύλου στους ώμους. Ήταν πιο βαρύ απ' όσο πίστευα και γλιστρούσε μπρος πίσω. Ο Καρλ προσφέρθηκε να μοιραστούμε τη διαδρομή, είδα όμως την ανακούφιση στο βλέμμα του όταν αρνήθηκα.

Άφησα τον Ντογκ μπροστά στη ράμπα της αποθήκης, μπήκα στο σπίτι και φώναξα τον μπαμπά. Καθώς πηγαίναμε στην αποθήκη, του είπα την ιστορία όπως τη συμφωνήσαμε στον δρόμο της επιστροφής. Εκείνος δεν είπε τίποτα, κάθισε μόνο ανακούρκουδα δίπλα στο σκυλί του και έγνεψε σαν να το είχε προβλέψει κάπως, θαρρείς και έφταιγε εκείνος. Μετά σηκώθηκε, πήρε το τουφέκι απ' τον Καρλ και το πτώμα του Ντογκ παραμάσχαλα.

«Ελάτε» είπε και ανέβηκε τη ράμπα προς τον αχυρώνα.

Απίθωσε τον Ντογκ σ' ένα στρώμα από άχυρο και αυτή τη φορά γονάτισε, έσκυψε το κεφάλι και μουρμούρισε κάτι, το οποίο ακούστηκε σαν στίχος από τους αμερικάνικους ψαλμούς που ήξερε. Κοίταξα τον πατέρα μου, έναν άντρα που έβλεπα σε όλη τη σύντομη ζωή μου, αλλά ποτέ έτσι. Διαλυμένο. Ναι, ακριβώς έτσι έδειχνε.

Όταν γύρισε προς το μέρος μας, ήταν ακόμη χλωμός, τα χείλη του όμως είχαν πάψει να τρέμουν και το βλέμμα του είχε ανακτήσει την ήρεμη σιγουριά του.

«Και τώρα ήρθε η σειρά μας» είπε.

Αυτό ήταν. Παρόλο που ο μπαμπάς δεν μας είχε δείρει ποτέ, ο Καρλ έμοιαζε να ζαρώνει δίπλα μου. Ο μπαμπάς χάριδεψε την κάννη του τουφεκιού.

«Ποιος από σας...» είπε ψάχνοντας τα λόγια, ενώ συνέχισε να χαϊδεύει το τουφέκι. «Ποιος έσφαξε τον σκύλο μου;»

Ο Καρλ ανοιγόκλεινε συνεχώς τα μάτια του, ήταν κατατρομαγμένος. Άνοιξε το στόμα του να το ξεράσει.

«Ο Καρλ» είπα. «Αλλά εγώ το αποφάσισα κι εγώ του είπα να το κάνει μόνος του».

«Ωστε έτσι, ε;» Το βλέμμα του μπαμπά πηγαινοερχόταν ανάμεσα σ' εμένα και στον Καρλ. «Η καρδιά μου θρηνεί, το ξέρετε. Θρηνεί, αλλά μόνο ένα πράγμα με παρηγορεί. Και ξέρετε τι είναι αυτό;»

Στεκόμασταν αμίλητοι, γιατί, όταν ο μπαμπάς ρωτούσε έτσι, δεν πήγαινε να απαντήσουμε.

«Ότι έχω δυο γιους που σήμερα έδειξαν ότι είναι άντρες. Που ανέλαβαν την ευθύνη και πήραν αποφάσεις. Το μαρτύριο της επιλογής: ξέρετε τι είναι; Όταν σε βασανίζει το να διαλέξεις και όχι αυτό που διαλέγεις να κάνεις. Όταν συνειδητοποιείς πως ό,τι κι αν διαλέξεις θα ξυπνάς τις νύχτες και θα υποφέρεις,

θα αναρωτιέσαι συνέχεια αν έκανες το σωστό. Θα μπορούσατε να αποφύγετε αυτή την απόφαση, αλλά δεν λυγίσατε μπροστά στη δύσκολη επιλογή: ή να αφήσετε τον Ντογκ να ζει και να υποφέρει ή να τον σκοτώσετε και να γίνετε φονιάδες του. Θέλει κουράγιο να μη λυγίσεις όταν ξαφνικά αναγκάζεσαι να κάνεις τέτοιες επιλογές». Άπλωσε τις χερούκλες του. Τη μια ίσια μπροστά, που ακούμπησε στον ώμο μου, την άλλη λίγο πιο δεξιά, στον ώμο του Καρλ. Και η φωνή του είχε πάρει ένα βιμπράτο που θα το ζήλευε και ο Άρμαντ ο ιεροκήρυκας, όταν συνέχισε: «Και η ικανότητα εκείνη τη στιγμή να μην επιλέξετε τον δρόμο της δειλίας αλλά της ανώτερης ηθικής είναι ακριβώς αυτό που ξεχωρίζει τους ανθρώπους από τα ζώα». Τα μάτια του είχαν δακρύσει ξανά. «Τώρα είμαι χάλια, ωστόσο νιώθω στ' αλήθεια περήφανος για σας, παιδιά μου».

Δεν ήταν μόνο τα πιο δυνατά αλλά πιθανότατα και τα πιο πολλά λόγια που άκουσα ποτέ μαζεμένα από τον πατέρα μου. Ο Καρλ άρχισε να κλαίει, αλλά και εγώ είχα έναν τεράστιο κόμπο στον λαιμό.

«Πάμε τώρα να το πούμε στη μαμά».

Πόσο ανησυχούσαμε. Η μαμά, που έπρεπε να πηγαίνει μια μεγάλη βόλτα κάθε φορά που ο μπαμπάς έσφαζε μια κατσίκα και γυρνούσε πίσω με τα μάτια κατακόκκινα.

Στον δρόμο για το σπίτι, ο μπαμπάς με πήρε λίγο παράμερα, για να μην ακούσει ο Καρλ.

«Πριν της πούμε αυτή την εκδοχή, καλύτερα να πλύνεις τα χέρια σου» μου είπε.

Εγώ τον κοίταξα, έτοιμος γι' αυτό που περίμενα να συμβεί. Όμως στο πρόσωπό του δεν είδα παρά πραότητα, κούραση και παραίτηση. Και μετά μου χάιδεψε τα μαλλιά. Απ' όσο θυμάμαι, ποτέ δεν το είχε κάνει. Και ούτε το ξανάκανε από τότε.

«Εσύ κι εγώ μοιάζουμε, Ρόι. Είμαστε πιο σκληροί από κάποιους σαν τη μαμά και τον Καρλ. Και πρέπει να τους προσέχουμε. Πάντα. Κατάλαβες;»

«Ναι».

«Είμαστε μια οικογένεια. Έχουμε ο ένας τον άλλο και πέρα από μας δεν υπάρχει κανένας άλλος. Φίλοι, γκόμενες, γείτονες, συγχωριανοί, το κράτος. Όλα είναι ένα ψέμα και δεν αξίζουν δεκάρα τσακιστή όταν έρθει στ' αλήθεια η ώρα. Εκείνη την ώρα θα είμαστε ή εμείς ή αυτοί, Ρόι. Εμείς ενάντια σ' όλους τους άλλους. Εντάξει;»

«Εντάξει».

Πρώτα τον άκουσα και μετά τον είδα. Ο Καρλ είχε γυρίσει. Δεν ξέρω γιατί σκέφτηκα τον Ντογκ, είχαν περάσει γύρω στα είκοσι χρόνια, αλλά ίσως υποπτευόμουν ότι η ξαφνική, απροειδοποίητη επιστροφή του Καρλ θα είχε την ίδια αιτία με τότε. Όπως πάντα. Ότι χρειαζόταν βοήθεια από τον μεγάλο του αδερφό.

Στεκόμουν έξω στην αυλή, ρίχνοντας μια ματιά στο ρολόι. Δυόμισι. Είχε στείλει μήνυμα, τίποτα άλλο, λέγοντας ότι θα έφταναν ως τις δύο. Αλλά ο μικρός μου αδερφός ήταν ανέκαθεν αισιόδοξος, πάντα υποσχόταν λίγο πιο πολλά απ' όσα ήταν σε θέση να τηρήσει. Κοίταξα το τοπίο. Το λίγο που μπορούσα να διακρίνω πάνω από τα χαμηλά σύννεφα. Η βουνοπλαγιά στην άλλη μεριά της κοιλάδας έπλεε σε μια γκριζα θάλασσα. Η βλάστηση είχε κιόλας αρχίσει να παίρνει ένα κοκκινωπό φθινοπωρινό χρώμα εδώ στα ψηλά. Από πάνω μου ο ουρανός ήταν γαλανός και καθαρός, σαν βλέμμα αθώου κοριτσιού. Ο αέρας ήταν λαγαρός, κρύος και αγκύλωνε τα πνευμόνια αν ανάσαινα πιο γρήγορα απ' όσο έπρεπε. Ένιωθα σαν να ήμουν ολομόναχος, σαν να είχα όλο τον κόσμο δικό μου. Εντάξει, αν όχι όλο τον κόσμο, τουλάχιστον ένα κτήμα στο Αραράτ. Συχνά ανέβαιναν με τ' αμάξια τους τουρίστες από τον φιδωτό δρόμο του χωριού για να δουν τη θέα και αργά ή γρήγορα κατέληγαν

στην αυλή μας. Με ρωτούσαν αν εγώ δούλευα ακόμη το κτηματάκι. Ο λόγος που αυτοί οι μαλάκες το αποκαλούσαν έτσι ήταν μάλλον επειδή πίστευαν πως ένα κτήμα της προκοπής πρέπει να είναι σαν και εκείνα στα χαμηλά, με απέραντα χωράφια, τεραστίων διαστάσεων αποθήκες και πελώρια σπίτια σαν ανάκτορα. Δεν είχαν δει ποτέ τι μπορούσε να κάνει μια καταιγίδα στο βουνό σε μια στέγη που ήταν αρκετά μεγάλη, ούτε είχαν προσπαθήσει ποτέ να ανάψουν φωτιά για να ζεσταθούν σ' ένα μεγαλούτσικο δωμάτιο, ενώ η θύελλα λυσομανούσε πάνω στους τοίχους, με τη θερμοκρασία να φτάνει τους τριάντα βαθμούς υπό το μηδέν. Δεν ήξεραν τη διαφορά της καλλιεργήσιμης γης από τη χέρσα, ότι ένα κτήμα στο βουνό είναι βοσκοτόπι για ζώα και μπορεί να είναι ένα έρημο βασίλειο, αλλά πολλές φορές μεγαλύτερο από την ξιπασμένη πολιτισμένη καλαμποκίσια γη του καμπίσιου αγρότη.

Για δεκαπέντε χρόνια και βάλε έμενα εδώ μόνος μου, τώρα όμως μάλλον αυτό τελείωσε: Ένα V8 πλησίαζε μουγκρίζοντας κάπου κάτω απ' τα σύννεφα. Ακουγόταν τόσο κοντά, σαν να πέρασε τη στροφή Γιαπανσβίνγκεν ανεβαίνοντας. Ο οδηγός πάτησε γκάζι, το άφησε, έστριψε σε μια απότομη στροφή, ξαναγκάζωσε. Πλησίαζε ολοένα και περισσότερο. Καταλάβαινες ότι αυτές τις στροφές τις είχε περάσει κι άλλες φορές. Και τώρα που άκουγα τους διαφορετικούς ήχους του μοτέρ, τα αγκομαχητά του όταν εκείνος άλλαζε ταχύτητα, το βαθύ μπάσο που μόνο μια Cadillac με χαμηλή ταχύτητα κάνει, συνειδητοποίησα ότι ήταν μια DeVille. Ίδια με το βαρύ μαύρο αμάξι που είχε και ο μπαμπάς. Ενοείται.

Και να σου η επιθετική προεξοχή της σχάρας μιας DeVille να στρίβει από την Γκαϊτεσβίνγκεν. Μαύρη. Ωστόσο καινούργιο μοντέλο, την έκανα γύρω στο '85. Η μουσική υπόκρουση όμως ήταν όπως η παλιά.

Το αμάξι πλησίασε κοντά μου και το τζάμι του οδηγού κατέβηκε. Έλπιζα να μη φαινόταν, αλλά η καρδιά μου σφυροκοπούσε. Πόσα γράμματα, μηνύματα στο κινητό, μείλ και τηλεφωνήματα είχαμε ανταλλάξει όλα αυτά τα χρόνια; Όχι πολλά. Και πάλι όμως, πέρασε κάποια μέρα, έστω και μία, που να μη σκεφτώ τον Καρλ; Με τίποτα. Αλλά ήταν προτιμότερο να μου λείπει παρά να ασχολούμαι με τους μπελάδες του. Το πρώτο πράγμα που πρόσεξα ήταν ότι είχε μεγαλώσει.

«Συγγνώμη, κύριε, είμαστε στο κτήμα των διάσημων αδερφών Όπγκαρντ;»

Και τότε χαμογέλασε ως τ' αυτιά. Μου έστειλε το ζεστό, καλόκαρδο, ακαταμάχητο χαμόγελό του και ήταν λες και τα δεκαπέντε χρόνια που είχα να τον δω σβήστηκαν και απ' το πρόσωπό του και απ' το ημερολόγιο. Το βλέμμα του όμως είχε και κάτι ερευνητικό, σαν να δοκίμαζε τη θερμοκρασία του νερού πριν κάνει μπάνιο.

Δεν είχα όρεξη να γελάσω. Όχι ακόμη. Δεν κατάφερα όμως να μην το κάνω.

Η πόρτα του αμαξίου άνοιξε. Εκείνος άνοιξε την αγκαλιά του και εγώ μπήκα μέσα. Κάτι μου λέει ότι θα έπρεπε να γίνει το αντίθετο: εγώ, ο μεγάλος αδερφός, να ανοίξω τη δική μου γι' αυτόν, που γύρισε σπίτι. Αλλά κάπου στην πορεία οι ρόλοι ανάμεσα σ' εμένα και τον Καρλ είχαν γίνει πιο ασαφείς. Είχε μεγαλώσει πιο πολύ από μένα, και σωματικά και ως προσωπικότητα, και τουλάχιστον όταν ήταν με άλλους αυτός είχε το πάνω χέρι. Εγώ έκλεισα τα μάτια, ανατρίχιασα και πήρα μια βαθιά ανάσα, εισπνέοντας τη μυρωδιά του φθινοπώρου, της Cadillac και του μικρού μου αδερφού. Φορούσε ένα από εκείνα τα «αρρενωπά αρώματα», όπως τα αποκαλούν.

Η πόρτα του συνοδηγού άνοιξε.

Ο Καρλ με άφησε απ' την αγκαλιά του και, αφού περάσαμε από το μεγαλοπρεπές μπροστινό μέρος του αμαξιού, με πήγε σ' εκείνη που στεκόταν γυρισμένη προς την κοιλάδα.

«Είναι όντως όμορφα εδώ» είπε εκείνη. Ήταν κοντή και λεπτοκαμωμένη, αλλά με βαθιά φωνή. Η ξένη προφορά της ήταν φανερή και είχε κάνει λάθος στον τόνο, τουλάχιστον όμως μιλούσε νορβηγικά. Αναρωτιόμουν αν καθ' οδόν είχε κάνει εξάσκηση σ' αυτή τη φράση, κάτι που είχε αποφασίσει να πει, είτε το εννοούσε είτε όχι. Κάτι που να με έκανε να τη συμπαθήσω, με ή χωρίς τη θέλησή μου. Μετά στράφηκε προς το μέρος μου και χαμογέλασε. Το πρώτο πράγμα που είδα ήταν το λευκό της πρόσωπο. Όχι χλωμό αλλά λευκό σαν χιόνι, που αντανakλούσε το φως, έτσι ώστε ήταν σχεδόν αδύνατο να διακρίνεις το περίγραμμα. Το δεύτερο πράγμα που πρόσεξα ήταν ότι το μισό βλέφαρο στο ένα μάτι ήταν κατεβασμένο, σαν κουρτίνα, λες και η μισή κοιμόταν του καλού καιρού. Το άλλο μισό όμως έδειχνε ξύπνιο. Ένα ζωηρό καστανό μάτι που με κοίταζε κάτω από τα κοντοκουρεμένα κατακόκκινα μαλλιά. Φορούσε ένα απλό μαύρο παλτό, που δεν στένευε καθόλου στη μέση και δεν άφηνε να φανεί αν είχε καμπύλες από κάτω, μόνο ένα μαύρο ζιβάγκο ξεπρόβαλλε από τη λαιμόκοψη. Γενικά, η πρώτη εντύπωση που μου έδωσε ήταν ενός μικρού αγοριού πολύ αδύνατου, που φωτογραφήθηκε ασπρόμαυρα και μετά έβαψε τα μαλλιά.

Ο Καρλ είχε πάντα γκελ, έτσι, για να είμαι ειλικρινής, τα έχασα λίγο. Όχι ότι δεν ήταν νόστιμη, γιατί όντως ήταν, αλλά σε καμία περίπτωση ο «κόμματος», όπως λένε εδώ. Εκείνη συνέχισε να χαμογελάει, και καθώς τα δόντια της δεν ξεχώριζαν και πολύ από το δέρμα υπέθεσα ότι και αυτά θα ήταν λευκά. Και ο Καρλ είχε πάντα λευκά δόντια, σε αντίθεση μ' εμένα. Με δούλευε λέγοντάς μου ότι ήταν έτσι επειδή τα

άσπριζε το φως, γιατί χαμογελούσε πολύ περισσότερο από μένα. Ίσως αυτό τους έκανε να ερωτευτούν ο ένας τον άλλο: τα λευκά δόντια. Το καθρέφτισμα. Γιατί, παρόλο που ο Καρλ ήταν ψηλός και γεροδεμένος, ξανθός και γαλιανομάτης, είδα αμέσως ότι έμοιαζαν. Είχαν μια ζωντάνια, μια θετική ενέργεια, όπως το λένε. Μια αισιοδοξία, που βλέπει ιδανικά τους ανθρώπους. Τόσο τους ίδιους όσο και τους άλλους. Καλά, εντάξει, ακόμη δεν τη γνώρισα την κοπέλα.

«Αποδώ...» άρχισε να λέει ο Καρλ.

«Σάνον Αλέιν» διέκοψε εκείνη με φωνή βαρύτονου και άπλωσε ένα χεράκι τόσο δα, σαν πόδι κότας.

«...Όπγκαρντ» πρόσθεσε ο Καρλ με καμάρι.

Η Σάνον Αλέιν-Όπγκαρντ έσφιξε το χέρι μου για περισσότερη ώρα απ' ό,τι εγώ. Και σ' αυτό έμοιαζε στον Καρλ. Κάποιοι έχουν μεγαλύτερη ανάγκη να τους συμπαθήσεις απ' ό,τι άλλοι.

«Τζετ λαγκ;» ρώτησα και το μετάνιωσα αμέσως, νιώθοντας ηλίθιος με την ερώτηση. Όχι γιατί δεν ήξερα τι είναι το τζετ λαγκ αλλά γιατί ο Καρλ γνώριζε ότι ποτέ δεν πέρασα ούτε μία ζώνη ώρας, επομένως η απάντηση θα είχε πολύ περιορισμένη σημασία για μένα.

Ο Καρλ κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Φτάσαμε πριν από δύο μέρες. Έπρεπε όμως να περιμένουμε το αμάξι, που ήρθε ακτοπλοϊκώς».

Έγνεφα καταφατικά και γύρισα να κοιτάξω τις πινακίδες. ΜC. Μονακό. Εξωτικό, ωστόσο όχι αρκετά, ώστε να τους ζητήσω να μου δώσουν την πινακίδα, αν την άλλαζαν. Στο γραφείο που είχα στο βενζινάδικο είχα κρεμάσει παλιές πινακίδες της Γαλλικής Ισημερινής Αφρικής, της Βιρμανίας, της Μπαζουτολάνδης, της Βρετανικής Ονδούρας και του Τζοχόρ. Μιλάμε για υψηλό επίπεδο.

Η Σάνον κοίταζε μία τον Καρλ και μία εμένα. Δεν ξέρω γιατί, ίσως απλώς να χάρηκε που είδε τον Καρλ και τον μεγάλο του αδερφό –τον μοναδικό του κοντινό συγγενή– να γελάνε μαζί. Που η αρχική ένταση εξαφανίστηκε. Που εκείνος ή μάλλον και οι δυο τους ήταν καλοδεχούμενοι στο σπίτι. «Θα δείξεις στη Σάνον το σπίτι, να φέρω μέσα εγώ τις βαλίτσες;» ρώτησε ο Καρλ και άνοιξε το trunk, όπως το έλεγε ο μπαμπάς.

«Την ίδια ώρα θα πάρει» μουρμούρισα στη Σάνον, που με ακολούθησε.

Πήγαμε πίσω απ' το σπίτι στη βορινή πλευρά, εκεί που βρίσκεται η κύρια είσοδος. Ειλικρινά, δεν έχω ιδέα γιατί ο μπαμπάς δεν έβαλε την πόρτα να βλέπει φάτσα κάρτα την αυλή και τον δρόμο. Ίσως επειδή του άρεσε να αγναντεύει όλη τη χέρσα γη μας κάθε πρωί που σηκωνόταν. Ή επειδή ήταν πιο σημαντικό να ζεσταίνει ο ήλιος την κουζίνα παρά τον διάδρομο. Περάσαμε το κατώφλι και άνοιξα μία από τις τρεις πόρτες που βρίσκονταν στον διάδρομο.

«Η κουζίνα» είπα και τότε πρόσεξα ότι μύριζε ταγκίλα. Άραγε πάντοτε μύριζε έτσι;

«Τέλεια» είπε εκείνη – ψέματα φυσικά. Εντάξει, είχα συγυρίσει και είχα πλύνει κιόλας, αλλά *τέλεια* δεν ήταν. Με μάτια γουρλωμένα –ίσως και λίγο ανήσυχα– το βλέμμα της πλανήθηκε στο μπουρί που ανέβαινε από την ξυλόσομπα και έβγαινε στον αποπάνω όροφο μέσα από μια τρύπα ανοιγμένη στο ταβάνι. Ξυλουργική ακριβείας, έτσι αποκαλούσε ο μπαμπάς τον τρόπο με τον οποίο το στρογγυλό μπουρί περνούσε ανάμεσα από τα ξύλα του ταβανιού με απόλυτη ασφάλεια. Αν ίσχυε κάτι τέτοιο, τότε αυτό ήταν –μαζί με τις δύο

στρογγυλές τρύπες έξω στον καμπινέ– και το μοναδικό δείγμα τέλειας ξυλουργικής στο κτήμα.

Ανοιγόκλεισα τον διακόπτη για να της δείξω ότι, αν μη τι άλλο, είχαμε ρεύμα.

«Καφέ;» ρώτησα και άνοιξα τη βρύση.

«Ευχαριστώ, ίσως αργότερα».

Τουλάχιστον είχε μάθει τις ευγένειες στα νορβηγικά.

«Ο Καρλ θέλει» είπα και άνοιξα το ντουλάπι του πάγκου. Έφαγα τον τόπο να βρω τη μεταλλική καφετιέρα. Βλέπεις, είχα αγοράσει κανονικό καφέ για πρώτη φορά εδώ και... πολύ καιρό. Για μεγάλο διάστημα την έβγαζα με στιγμιαίο. Και με το που έβαλα το κανατάκι κάτω απ' τη βρύση άνοιξα από συνήθεια το ζεστό νερό. Ένωσα να ζεσταίνονται και τ' αυτιά μου. Όμως ποιος είπε ότι είναι κακό να φτιάχνεις στιγμιαίο καφέ με ζεστό νερό από τη βρύση; Ο καφές είναι καφές και το νερό νερό.

Έβαλα το κανατάκι στο μάτι, άναψα τη στόφα και έκανα δυο βήματα ως την πόρτα του ενός από τα δύο διπλανά δωμάτια της κουζίνας. Το δυτικό ήταν η τραπεζαρία, που την κλείναμε τον χειμώνα, γιατί έκοβε τον αέρα απ' τα δυτικά, και τρώγαμε πάντα στην κουζίνα. Το ανατολικό ήταν το καθιστικό με τη βιβλιοθήκη, την τηλεόραση και δική του ξυλόσομπα. Στη νότια πλευρά ο μπαμπάς είχε επιτρέψει το μοναδικό εξτραβαγκάντ σημείο του σπιτιού: μια εσωτερική τζαμωτή βεράντα που εκείνος την αποκαλούσε «porch» και η μαμά «χειμερινό κήπο», παρόλο που τον χειμώνα ήταν φυσικά κλειστή και καλά φραγμένη με αμπάρες. Αλλά το καλοκαίρι ο μπαμπάς καθόταν εκεί και ρουφούσε τον ταμπάκο του τον Berry και έπινε μια δυο Budweiser – και αυτές ήταν εξτραβαγκάντ. Την ξανθιά αμερικάνικη μπίρα έπρεπε να πάει στο χωριό για να την ψωνίσει, ενώ τα αση-

μένια κουτιά του καπνού Berry του τα έστειλε ένας συγγενής απ' την Αμερική. Ο μπαμπάς μου είχε εξηγήσει από πολύ νωρίς ότι, σε αντίθεση με τη σουηδική μαλακία, ο αμερικάνικος ταμπάκος είχε περάσει από ζύμωση και αυτό το ένιωθες στη γεύση. «Σαν το μπέριμπον» έλεγε ο μπαμπάς, που ισχυριζόταν ότι οι Νορβηγοί έπιναν τη σουηδική μαλακία γιατί, πολύ απλά, δεν ήξεραν τίποτα άλλο. Οπότε, λοιπόν, εγώ ήξερα, και όταν άρχισα τον ταμπάκο ρουφούσα Berry. Ο Καρλ και εγώ συνηθίζαμε να μετράμε τα άδεια μπουκάλια που έβαζε ο μπαμπάς στο περβάζι του παραθύρου. Ξέραμε ότι, αν έπινε περισσότερα από τέσσερα, θα άρχιζε να κλαίει, και κανείς δεν θέλει να βλέπει τον πατέρα του να κλαίει. Τώρα που το σκέφτομαι, ίσως γι' αυτό σπάνια έπινα πάνω από μία ή δύο μπύρες. Δεν ήθελα να κλαίω. Ο Καρλ έκανε απλώς πιο πολύ κέφι όταν μεθούσε, έτσι μάλλον δεν ένιωθε τόσο μεγάλη ανάγκη να βάζει στον εαυτό του τέτοιους περιορισμούς.

Παρότι τα σκεφτόμουν όλα αυτά, δεν είπα τίποτα και ανεβήκαμε αργά τη σκάλα για να δείξω στη Σάνον τη μεγαλύτερη κρεβατοκάμαρα, που ο μπαμπάς αποκαλούσε «master bedroom».

«Καταπληκτική» είπε εκείνη.

Της έδειξα το καινούργιο μπάνιο, το οποίο πλέον είχε παλιώσει, αλλά τουλάχιστον ήταν το πιο καινούργιο που είχα στο σπίτι. Μάλλον δεν με πίστεψε όταν της είπα ότι μεγαλώσαμε χωρίς μπάνιο. Ότι πλενόμασταν κάτω στην κουζίνα, με νερό που ζεσταίναμε στη σόμπα. Ότι το μπάνιο φτιάχτηκε μετά το τροχαίο. Αν η Σάνον ήταν όντως, όπως έγραφε ο Καρλ, απ' τα Μπαρμπάντος, προερχόμενη από μια οικογένεια που είχε λεφτά να τη στείλει σε κολέγιο στον Καναδά, θα της ήταν σίγουρα δύσκολο να φανταστεί πώς είναι να μοιράζεσαι

βρόμικο νερό με τον αδερφό σου ενώ είστε όρθιοι και πουντιάζετε μέσα στη λεκάνη του πλουσίματος χειμώνα καιρό. Την ίδια στιγμή που ο μπαμπάς, όλως παραδόξως, είχε παρακαρισμένη στην αυλή μια Cadillac DeVille, γιατί το αμάξι έπρεπε φυσικά να είναι της προκοπής.

Η πόρτα του παιδικού δωματίου φαινόταν να έχει φουσκώσει, κι έτσι αναγκάστηκα να ταρακουνησω τον σύρτη για να την ανοίξω. Μια μυρωδιά κλεισούρας και αναμνήσεων ξεχύθηκε καταπάνω μας, σαν από ντουλάπα με παλιά ρούχα που ξέχασες ότι κάποτε τα είχες. Στον ένα τοίχο υπήρχε ένα γραφείο με δύο καρέκλες, η μία δίπλα στην άλλη. Στον άλλο μια κουκέτα που έπιανε όλο το μήκος του. Στην άκρη του κρεβατιού το μπουρί της σόμπας κατέβαινε απ' την τρύπα στο πάτωμα και έφτανε στον αποκάτω όροφο, στην κουζίνα.

«Εδώ μέναμε ο Καρλ κι εγώ» είπα.

Η Σάνον έκανε νόημα προς την κουκέτα. «Ποιος ήταν από πάνω;»

«Εγώ» είπα. «Ο μεγαλύτερος». Έσυρα το δάχτυλό μου πάνω από ένα στρώμα σκόνης στη ράχη της μιας καρέκλας. «Σήμερα θα μετακομίσω εδώ. Και εσείς θα πάρετε τη μεγάλη κρεβατοκάμαρα».

Με κοίταξε τρομαγμένη. «Μα, Ρόι, καλέ μου, δεν θέλουμε να σε...»

Κατεύθυνα σκόπιμα το βλέμμα μου προς το ένα της μάτι, το ανοιχτό. Δεν έχουν πλάκα τα καστανά μάτια όταν έχεις κόκκινα μαλλιά και δέρμα σαν το χιόνι; «Είστε δύο, είμαι ένας και δεν υπάρχει πρόβλημα, εντάξει;»

Εκείνη άφησε το βλέμμα της να πλανηθεί ξανά στο παιδικό δωμάτιο. «Ευχαριστώ» είπε.

Μπήκα πρώτος στην κρεβατοκάμαρα της μαμάς και του μπαμπά, μ' εκείνη πίσω μου. Την είχα αερίσει καλά. Όπως

και αν μυρίζει κανείς, δεν μου αρέσει να εισπνέω τη μυρωδιά του. Εκτός από τον Καρλ. Ο Καρλ μύριζε αν όχι όμορφα, πάντως σωστά. Μύριζε σαν εμένα. Σαν εμάς. Όταν αρρώσταινε τον χειμώνα –και αρρώσταινε κάθε χειμώνα–, εγώ κατέβαινα και ξάπλωνα κοντά του. Και η μυρωδιά του ήταν όπως έπρεπε, παρόλο που στο δέρμα του είχε στεγνώσει ο ιδρώτας απ' τον πυρετό ή το στόμα του μύριζε εμετίλα. Εισέπνεα τη μυρωδιά του Καρλ και κούρνιαζα τουρτουρίζοντας δίπλα στο φλεγόμενο κορμί του, έπαιρνα τη θέρμη που έχανε για να ζεστάνω το δικό μου τομάρι. Ο πυρετός σου, η σόμπα μου. Αν μένεις εδώ, αποκτάς πρακτικό πνεύμα.

Η Σάνον πήγε στο παράθυρο και κοίταξε έξω. Είχε ακόμη κουμπωμένο το παλτό της. Θα πρέπει να της φαινόταν κρύο το σπίτι. Σεπτέμβρη μήνα. Μάλλον δεν θα τα πάμε καλά τον χειμώνα. Άκουσα τον Καρλ να βολοδέρνει με τις βαλίτσες στη στενή σκάλα.

«Ο Καρλ λέει ότι δεν είστε πλούσιοι» είπε εκείνη. «Αλλά ότι όλα όσα βλέπει κανείς από εδώ είναι δικά σου και δικά του».

«Έτσι είναι. Όλα όμως είναι χερσοχώραφα και τίποτα άλλο».

«Χερσο...χώραφα;»

«Χωράφια που δεν καλλιεργούνται» είπε μ' ένα χαμόγελο ο Καρλ, ο οποίος στεκόταν έξω από την πόρτα, αγκομαχώντας. «Βοσκοτόπια για γιδοπρόβατα. Δεν μπορείς να φυτέψεις και πολλά σ' ένα κτήμα στο βουνό. Όπως βλέπεις, καλά καλά δεν έχει ούτε δάσος. Αλλά κάτι θα πρέπει να κάνουμε με το skyline εδώ πέρα, τον ορίζοντα. Ε, Ρόι;»

Εγώ έγνεφα καταφατικά, αργά. Αργά, όπως είχα δει ενήλικες αγρότες να γνέφουν όταν ήμουν παιδί και σκεφτόμουν ότι θα πρέπει να συνέβαιναν τόσο πολλά και περίπλοκα

πραγματα πίσω από τα ζαρωμένα κούτελα, που παραήταν δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να τα εκφράσεις όλα με την απλή χωριάτικη γλώσσα μας. Έπειτα, έδειχναν να καταλαβαίνονται με τηλεπάθεια αυτοί οι ενήλικοι που έγενεφαν, καθώς στο αργόσυρτο γνέψιμο του ενός ο άλλος απαντούσε με ένα παρόμοιο. Τώρα έγενεφα έτσι αργά κι εγώ. Παρότι δεν καταλάβαινα και πολύ περισσότερα από πριν.

Για όλα αυτά, βέβαια, θα μπορούσα να είχα ρωτήσει τον Καρλ, αλλά απάντηση μάλλον δεν θα έπαιρνα. Απαντήσεις, ναι, όσες θες, όχι όμως την απάντηση. Ίσως, πάλι, και να μην τη χρειαζόμουν, απλώς ήμουν χαρούμενος που γύρισε ο Καρλ και δεν σκεφτόμουν να τον ζαλίσω τώρα με αυτή την ερώτηση: Τι διάολο τον έπιασε και γύρισε πίσω;

«Ο Ρόι είναι πολύ καλός» είπε η Σάνον. «Μας έδωσε αυτή την κρεβατοκάμαρα».

«Σκέφτηκα ότι δεν γύρισες πίσω για να μείνεις στο παιδικό μας δωμάτιο» είπα.

Ο Καρλ έγενεφε καταφατικά. Αργά. «Οπότε φαντάζομαι δεν πατσιζουμε μ' αυτό» είπε και σήκωσε ένα βαρύ χαρτόκουτο. Αμέσως κατάλαβα τι ήταν. Berry. Αμερικάνικος ταμπάκος πολυτελείας.

«Γαμώ τον μπελά μου, χαίρομαι που σε βλέπω, ρε αδέρφι» είπε ο Καρλ με χοντρή φωνή, ήρθε κοντά μου και με αγκάλιασε ξανά. Αυτή τη φορά με έσφιξε γερά, όπως έπρεπε. Το ίδιο έκανα κι εγώ. Ένιωθα ότι το σώμα του είχε πλαδαρέψει, τα είχε τα παχάκια του. Το δέρμα στο πιγούνι του καθώς ακουμπούσε στο δικό μου ήταν λίγο πιο πεσμένο κι ένιωσα τα γένια του πάνω μου, παρόλο που ήταν φρεσκοξυρισμένος. Το μαλλί στο σακάκι του κουστουμιού του μου φάνηκε καλής ποιότητας, με πυκνή ύφανση. Και το πουκάμισο δεν το είχε φορέσει ποτέ πριν. Ακόμα και η γλώσσα του

είχε αλλάξει, μιλούσε τη γλώσσα της πόλης, που κάπου κάπου τη μιλούσαμε οι δυο μας όταν θέλαμε να μιμηθούμε τη μαμά.

Όμως αυτά δεν είχαν σημασία. Μύριζε όπως πριν. Μύριζε Καρλ. Με κράτησε μπροστά του και με κοίταξε. Τα κοριτσίστικα όμορφα μάτια του είχαν θολώσει. Και τα δικά μου ήταν θολωμένα, γαμώτο μου.

«Ο καφές γίνεται» είπα χωρίς πολύ ραγισμένη φωνή και προχώρησα προς τη σκάλα.

Όταν έπεσα για ύπνο εκείνο το βράδυ, αφουγκραζόμουν τους ήχους. Μήπως το σπίτι έκανε άλλο θόρυβο τώρα που είχε ξανά κόσμο; Δεν συνέβαινε όμως κάτι τέτοιο. Έτριζε, ξερόβηχε και σφύριζε όπως πάντα. Προσπάθησα ν' ακούσω τυχόν θορύβους από το *master bedroom*. Είχε καλή ακουστική, κι έτσι άκουγα φωνές, παρόλο που ανάμεσα στις κρεβατοκάμαρες υπήρχε το μπάνιο. Για μένα μιλούσαν; Μήπως η Σάνον ρωτούσε τον Καρλ αν ο μεγάλος του αδερφός ήταν πάντα τόσο λιγομίλητος; Ο Καρλ πίστευε ότι θα άρεσε στον Ρόι το τσίλικον κάρνε που είχε φτιάξει εκείνη; Σ' αυτό τον λιγομίλητο αδερφό είχε αρέσει το δώρο που του είχε φέρει εκείνη και που έφαγε τον κόσμο να το βρει μέσω συγγενών, μια μεταχειρισμένη πινακίδα αυτοκινήτου απ' τα Μπαρμπάντος; Την είχε συμπαθήσει ο μεγάλος του αδερφός; Και ο Καρλ απαντούσε ότι ο Ρόι ήταν έτσι με όλους, έπρεπε να τη γνωρίσει λίγο. Και εκείνη είπε ότι ίσως ο Ρόι να τη ζήλευε, επειδή ένιωθε ότι του είχε πάρει τον αδερφό του, που ήταν και ο μοναδικός του συγγενής. Ο Καρλ γέλασε, τη χάιδεψε στο μάγουλο και της είπε να μην ανησυχεί γι' αυτά, μόνο μια μέρα πέρασε, και ότι τα πράγματα θα έπαιρναν τον δρόμο τους. Εκείνη ακούμπησε το κεφάλι της στον ώμο του λέγοντάς

του ότι μάλλον είχε δίκιο, αλλά ότι παρ' όλα αυτά χαιρόταν που ο Καρλ δεν ήταν σαν τον αδερφό του. Ότι ήταν παράξενο που σε μια χώρα με μηδενική σχεδόν εγκληματικότητα υπάρχουν άνθρωποι που κοιτάνε λοξά, σαν να φοβούνται συνεχώς μην τους κλέψουν.

Ή ίσως το έκαναν.

Στο κρεβάτι της μαμάς και του μπαμπά.

«Ποιος ήταν από πάνω;» θα ρωτούσα την άλλη μέρα όταν θα τρώγαμε πρωινό. «Ο μεγαλύτερος;» Θα κοίταζα τα σατισμένα πρόσωπα. Θα έβγαινα στο τσουχτερό πρωινό κρύο, θα έμπαινα στ' αμάξι, θα έλυνα το χειρόφρενο, θα έβαζα μπρος τη μηχανή, θα έβλεπα να πλησιάζει η στροφή Γκαϊτεσβίνγκεν.

Ένα μακρόσυρτο, όμορφο και θλιβερό κελάηδημα ακούστηκε απ' έξω. Το βροχοπούλι. Το πιο μοναχικό πουλί του βουνού, κοκαλιάρικο και σοβαρό. Ένα πουλί που σε ακολουθεί όταν είσαι έξω βόλτα, σε προσέχει, αλλά πάντα από ασφαλή απόσταση. Σαν να φοβάται να σε κάνει φίλο, αν και έχει ανάγκη να ακούει κάποιος το κελάηδημά του μες στη μοναξιά του.

ΠΑΝΤΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕ.

Από τα δεκαεπτά του, που χάθηκαν ξαφνικά οι γονείς τους, ο Ρόι ανέλαβε τη φροντίδα του μικρού του αδελφού, του Καρλ. Μεγαλώνοντας οι δρόμοι τους χωρίστηκαν. Ο Καρλ αποφάσισε να περιπλανηθεί στον κόσμο αναζητώντας μια καλύτερη τύχη. Ο Ρόι έμεινε πίσω, στο οικογενειακό κτήμα, στο απομονωμένο βασίλειό τους, ικανοποιημένος με μια ήσυχη καθημερινότητα.

ΜΕΧΡΙ ΠΟΥ ΓΥΡΙΣΕ, ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙ ΜΙΑ ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ...

Χρόνια αργότερα, ο Καρλ επιστρέφει με τη χαρισματική νέα του σύζυγο, την αρχιτέκτονα Σάνον. Έχουν ένα σωρό συναρπαστικά σχέδια – να χτίσουν ένα ξενοδοχείο στο κτήμα και να πνιγούν στα πλούτη τόσο τα αδέρφια όσο και όλο το χωριό.

ΚΑΙ ΤΑ ΣΚΟΤΕΙΝΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΑΡΧΙΣΑΝ ΝΑ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΣΤΟ ΦΩΣ.

Η χαρμόσυνη άφιξη σύντομα γίνεται η αφορμή για μια σειρά από γεγονότα που απειλούν ό,τι αγαπά και θέλει να διαφυλάξει ο Ρόι...

Οικογενειακό χρέος, αναπάντεχες ανατροπές, όλο και περισσότερα πτώματα: ένα εκτυφλωτικό θρίλερ, ένα ακαταμάχητο αναγνωστικό κοκτέιλ.

Ο Jo Nesbo επιστρέφει με μια ανατριχιαστική ιστορία εκτός σειράς Χάρι Χόλε που φέρνει στον νου κλασικούς συγγραφείς του νουάρ όπως η Dorothy B. Hughes, ο James M. Cain και ο Jim Thompson.

Booklist

Οι ψευδαισθήσεις μιας οικογένειας και της κλειστής κοινωνίας ενός χωριού χτίζονται για να γκρεμιστούν θεαματικά μέσα από την επική αφήγηση του Jo Nesbo.

Kirkus Reviews

ISBN:978-618-03-2305-4

9 786180 523054

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82305